

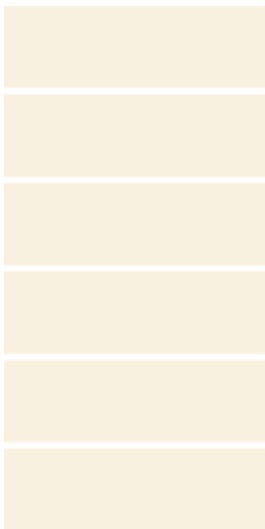

Knowledge is expensive,
but realise what stupidity can cost you

Hersenschrift

Grafologie - aan de hand van het schrift - het karakter in de vingers

Wat is grafologie?

Grafologie of handschriftkunde is de studie van het **karakter** door middel van het analyseren van het handschrift. Een grafoloog kan in iemands handschrift kenmerkende **gedrags- en karaktereigenschappen** aflezen. Het is dan ook een prachtig middel om jezelf en anderen beter te leren kennen. Elk mens verschilt van anderen.

Om dat te kunnen constateren moet je echt niet heel aandachtig naar iemand te kijken. De combinatie van **houding, gezichtsuitdrukking, oogopslag, stemgeluid en manier van lopen** maakt dat je iemand onmiddellijk herkent. Iemands vingerafdruk is eveneens uniek en dat geldt ook voor iemands handschrift. Je herkent het handschrift van goede bekende bijna altijd meteen, zelfs wanneer je al jarenlang taal noch teken van hen hebt ontvangen.

Het woord grafologie stamt van de Griekse woorden **grafein (schrijven)** en **logos (woord of leer)**; de term duikt omstreeks 1875 op bij de **Franse monnik Michon**, die als eerste de relatie tussen handschrift en karakter uitwerkte.

Maar de aandacht voor het handschrift is veel ouder: al sinds de tijd van de Romeinse keizer Augustus zijn er mensen geweest die de persoonlijke ontwikkeling van het schrift bestudeerden en tot de conclusie kwamen dat er uit iemands handschrift karaktereigenschappen af te leiden zijn.

Omdat ons handschrift het resultaat is van een samenwerking van hersenen en handen, ondergaat het tijdens het schrijven **invloed van onze emoties, gevoelens en stemmingen**. Die zijn er dan ook in terug te vinden.

Een getrainde grafoloog zal aan de hand van iemand handschrift uitspraken kunnen doen over onder meer denkstijlen, de mate van zelfvertrouwen, gekoesterde ambities en doelen, angsten en defensiemechanismen, creativiteit, emoties, diplomatie, enthousiasme, humor, jaloezie, leugenachtigheid, wilskracht en labiliteit.

De grafologie onthult dus niet alleen de buitenkant, dat wat mensen bewust laten zien, maar ook de **binnenkant: de mysteries van het onderbewuste**. Het is dan ook niet verwonderlijk dat door de eeuwen heen filosofen, psychologen, kunstenaars en schrijvers geïnteresseerd zijn geweest in de relatie tussen handschrift en schrijver.

Waarom is dit vak intrigerend?

Omdat er net zoveel verschillende schriften als mensen zijn. En dat vraagt natuurlijk om een verklaring, want schrijven wordt ons toch allemaal ongeveer op dezelfde manier aangeleerd. Het handschrift is **een uitdrukking van de persoonlijkheid** omdat het in wezen **hersenschrift** is zoals kunst ook een uitdrukking van de persoonlijkheid is maar in minder leesbare vorm.

Ansichtkaarten vormen goede voorbeelden van hoe mensen met schrift en beeld hun boodschap persoonlijk willen maken; je ziet meteen de enorme diversiteit in handschriften. Hopelijk zullen we dan ook altijd de behoefte houden om ons persoonlijk uit te drukken, los van de efficiëntie van nieuwe technologieën als de computer.

Het bestuderen van een handschrift is voor een grafoloog een persoonlijke ontmoeting met de ander. Zoals iedere ontmoeting een indruk achterlaat (door oogopslag, houding, handdruk, omhelzing), zo doet voor de grafoloog een handschrift in feite hetzelfde. Bij de grafoloog moet de verwondering over de ontmoeting zo groot zijn dat zij niet anders kan dan meegezogen worden in het labirint van de persoon achter het schrift. Fascinerend, dit gluren door sleutelgaten, maar het vraagt oprechte nieuwsgierigheid en gedrevenheid om het onzichtbare zichtbaar te maken.

Hersenschrift

Je kunt je er nu misschien niets bij voorstellen, maar de volgende oefeningen zullen het principe duidelijk maken.

Als je iets opschrijft, bijvoorbeeld het woordje wil, denk je misschien dat er achtereenvolgens bewust een w, dan een i en ten slotte een l wordt neergezet, maar zo werkt het niet. Schrijven is **namelijk niet per se een visuele bezigheid**, ook met gesloten ogen kun je immers schrijven. De letters worden niet aaneengeregen, maar er wordt een continue schriftstroom geproduceerd. Probeer eens het volgende.

Schrijf telkens als je in onderstaande regel het teken # tegenkomt het woord auto op.

Grafologie is # een passie. Door de geschiedenis heen hebben talrijke bekende # persoonlijkheden zich ermee beziggehouden.

Je zult waarschijnlijk merken dat dit moeite kost. Wat er op het moment van # in ons brein gebeurt, is nog nauwelijks door de wetenschap achterhaald. Wel maakt dit duidelijk hoe ingewikkeld het (grotendeels onbewuste) schrijfproces is.

Lees nu de volgende zin eens:

De mus is in de de boom

Waarschijnlijk valt er eerst niets op. Maar bij het lezen van woord tot woord zie je tweemaal het woordje 'de' staan. Omdat je niet verwacht dat het woordje er tweemaal staat, zie je het ook maar één keer. Dit heeft niets met de ogen te maken, maar alles met de hersenen. Daardoor zie je niet zomaar een reeks letters, maar lees je een samenhangende zin. Zo blijkt ook dat een tekst waarvan alleen begin- en eindletter van ieder woord op de goede plaats staan, voor de meeste mensen vrijwel moeiteloos te lezen is.

Dit is echt maf:

Vlgones een oznrdeek op een Eglnese uvinretsiet mkaat het niet uit In wlkee vloogdre de ltteers in een wrood saaln; het einge wat blegnaijrk is is dat de eretse en de ltaitse ltteer op de jjutse patals saaln. De rset van de ltteers mgoen willikeuerg gepltaast wdoren en je knut vrevoglens gwoeon lzeen wat er saatt. Dit kmot omdat we niet ekle lteer op zcih lzeen maar het wrood als gheel.

Wat we waarnemen is dus niet zozeer de werkelijkheid als wel wat onze hersenen ervan maken. In de film **What the bleep do we know!?** Wordt dit in mooie animaties uitgelegd. De hersenen ontleen de betekenis die zij aan iets toekennen aan de in het geheugen opgeslagen programmatuur: ons referentiekader, onze ervaringen. De wereld bevindt zich dus voor een groot deel in ons hoofd en niet erbuiten.

De fysioloog en medicus Wilhelm Preyer kwam als eerste tot de conclusie dat handschrift in feite **'hersenschrift'** is. Hij bestudeerde mensen met geamputeerde ledematen die gedwongen werden te leren schrijven met de andere hand of zelfs met de voeten. Deze studies lieten zien dat wanneer de alternatieve spieren getraind zijn in de benodigde mechanische vaardigheden, er een handschrift ontstaat dat praktisch hetzelfde is als dat het voor de amputatie was. Deze conclusie werd zo overtuigend gevonden dat er zelfs stemmen opgingen om de termen handschrift te vervangen door hersenschrift.

Pophal, een Duitse neuroloog en grafoloog, was van mening dat de schrijfbeweging uit onbewuste lagen van het brein komt, terwijl de tekstinhoud bewust wordt geproduceerd. Het handschrift is dus een weerspiegeling van de **unieke persoon**; het is welhaast onmogelijk om het exact te kopiëren. Daarom kan een handtekening contractueel bindend zijn.

Het handschrift wordt natuurlijk ook beïnvloed door aanleg, leeftijd, gezondheid, opleiding, sociale waarden, stemmingen en zelfs de houding en gevoelens ten opzichte van de persoon aan wie het geschreven wordt. Als iemand boos of dronken is tijdens het schrijven, gaat zijn pen heftiger heen en weer dan anders. Ook zal een liefdesbrief er anders uitzien dan een sollicitatiebrief en dan hebben we het niet over de opzet of inhoud, maar wel over de mate van spanning die in de schriftbeweging te zien is. Waarom we onszelf in ons handschrift projecteren is net zomin te begrijpen als waarom we onszelf projecteren in lichaamstaal, gezichtsuitdrukkingen en stemgeluid. Het zijn niet alleen lichamelijke functies, maar ook symbolische representaties van ons innerlijk.

Onbewust zelfportret?

Om een beetje te kunnen begrijpen op welke kenmerken een grafoloog zal let, moeten we het schrijfproces eerst onder de loep nemen. Als je iemand ziet schrijven, dan zie je hoe zijn hand zich in voorwaartse richting (naar rechts dus) beweegt en hoe uit deze beweging vormen ontstaan die het blad vullen. Het bewegen van de hand gebeurt niet bewust, terwijl het vormen van de letters daarentegen vaak doordacht plaatsvindt.

Deze constatering is belangrijk voor een goed begrip van de werkwijze van een grafoloog: de beweging wordt gerelateerd aan het **gevoelsleven**, en de vorm van de letters aan de manier waarop iemand zich wil gedragen en aan hoe hij daar de ander gezien wil worden.

Gevoelens zijn niet oproepbaar, net zomin als de beweging in het schrift te sturen valt, maar gedrag is wel degelijk beïnvloedbaar door de wil. Zoals eerder gezegd is een handschrift even uniek als een vingerafdruk. Vaak hoor je mensen zeggen dat ze verschillende handschriften hebben, afhankelijk van hun stemming, de tijdsdruk of de plek waar ze zijn. Dat klopt: mensen gebruiken inderdaad verschillende handschriften, maar voor de grafoloog zijn ze niet zo verschillend. Verbindingen tussen letters, afstanden tussen letters, woorden en regels en de lay-out zijn namelijk vaak hetzelfde.

Beethovens werken lijken ook heel verschillend, maar zijn stijlkenmerken tonen grote overeenkomsten.

Het analyseren van iemands handschrift kan tot verrassende uitkomsten leiden. De combinatie van verschillende kenmerken schept vaak **een onverwacht totaalbeeld**. En zo kan de grafoloog iemand de ogen openen voor de positieve kanten van eigenschappen die voorheen als negatief ervaren werden. Pas de combinatie van eigenschappen geeft de afzonderlijke kenmerken betekenis. Daarbij bepalen omstandigheden en leeftijd of iets positief of negatief uitpakt. De grote vraag is steeds of eigenschappen ook worden uitgeleefd: wordt er optimaal gebruik gemaakt van mogelijkheden, worden tekortkomingen geaccepteerd of verworpen, en waar worden accenten gelegd?

Een grafologisch rapport kan een welkom hulpmiddel zijn in dit bewustwordingsproces. Het ultieme doel van een grafologische analyse is het maken van een inschatting van de manier waarop de interactie van de individuele eigenschappen in verschillende situaties tot uitdrukking kan komen.

Niemand is perfect

De studie van de **persoonlijkheid is intrigerend**. Het is al ingewikkeld om jezelf te begrijpen, laat staan een ander. Wetenschappers zoeken naar het antwoord op de vraag waarom we doen zoals we doen, waarom de ene mens anders handelt dan de ander of waarom hele bevolkingsgroepen verschillend reageren. De grafologie doet mee aan deze zoektocht, die tot nog toe geen eenduidige, alles verklarende antwoorden heeft opgeleverd. **In tegenstelling tot de oosterlingen zijn wij in het Westen geneigd in tegenstellingen te denken, de dingen tegenover elkaar te plaatsen (zwart en wit, goed en kwaad), terwijl op een dieper niveau polen in elkaar overvloeien en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.**

Het **of-of-denken** heeft tot gevolg dat we geneigd zijn mensen als goed of slecht, eerlijk of oneerlijk, heilige of zondaar, te zien. Onder invloed **van Oosterse en holistische denkwijzen leren we steeds beter zien dat deze absolute onderscheiden niet bestaan.**

Holisme komt van het Griekse holos: **het ‘geheel’.**

Achterliggende gedachte is dat de eigenschappen van een systeem niet kunnen worden verklaard door de som van alleen losse componenten. De componenten zijn altijd verbonden, zoals er geen licht zonder donker bestaat en er geen daad is, die alleen maar goed of slecht is.

Het denken in **tegenstellingen** heeft echter wel grote invloed op de manier waarop we naar onszelf kijken en over onszelf en anderen oordelen. Zo zullen we goede en slechte dingen in onze gedragingen

tegenover elkaar zetten. Soms voelen we ons schuldig en slecht en op andere momenten goed en aardig. We verdelen onszelf vaak in goede en slechte kanten en ervaren die als gescheiden, waardoor we geneigd zijn om delen van onszelf niet te accepteren en niet onder ogen te zien.

Alles wat we, vaak onbewust, als slecht ervaren plaatsen we graag buiten onszelf en zo presenteren we onszelf als zouden we tegenover de ander staan. Dit mechanisme is bekend als **‘projectie’**, een term uit de psychologie.

Het is een afweermechanisme tegen negatieve emoties. Bij projectie wordt een gedachte of gevoel waar iemand zelf geen vrede mee heeft, toegedicht aan iemand anders. Dat het geen onbekend fenomeen is, blijkt uit de uitdrukkingen **wat je zegt, ben je zelf en zoals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten.**

Door een negatief gevoel te projecteren op een ander, verlegt iemand als het ware een innerlijk conflict en daarmee ook de verantwoordelijkheid. Wordt of- of- meer en-en-denken, dan vloeien, lichaam en geest, verstand en gevoel, leven en dood, dag en nacht, in elkaar over. **We kunnen ze wel onderscheiden, maar niet scheiden, laat staan absoluut tegenover elkaar zetten.** We zien namelijk vooral overgangen, zoals de wisseling van seizoenen, de lente, die steeds vloeibaarder wordt naarmate de winter vordert, de zon die opkomt na de donkere nacht. Er is geen echt begin of einde; de spanning wisselt, neemt toe en neemt af.

Ons denken roept negatieve beelden over onszelf op en legt de nadruk op de door onze eigen geest gecreëerde beperkingen. We bedenken zo onze eigen negatieve beelden. Als dit beseft er is hoeft je eigenlijk niets meer buiten jezelf te plaatsen; alles is verbonden, niet meer vreemd, maar juist invoelbaar en acceptabel, ook gevoelens en daden die je voorheen in jezelf of in anderen veroordeelde.

In de psychologie wordt dit ook wel het **accepteren en integreren van de schaduwkant genoemd**. De Zwitserse psycholoog Jung heeft het begrip schaduw geïntroduceerd in de psychologie. Het betekende voor hem de verzameling van verdrongen (onbewuste) eigenschappen van een persoon.

In de meer populaire psychologie gaat het om die aspecten van onze persoon waarvoor we ons schamen, de geheime angsten en fantasieën die we geleerd hebben te verbergen (woede, wraakgevoelens, angst, jaloezie, hang naar macht, enzovoort).

In de loop van mijn lange praktijk als grafoloog ben ik tot het inzicht gekomen dat het **‘anders’** zijn, weerspiegeld in het handschrift, leidt tot het herkennen van de ander en ook de ander in jezelf. **Het is een ontdekking die geen kloof, maar juist een brug slaat tussen de ogenschijnlijke verschillen.** Niets menselijks is meer vreemd. Dat is de manier waarop ik mijn vak wil uitoefenen: mensen via hun schrift bewust maken van hun competenties en groeimogelijkheden vanuit de stellige overtuiging dat we de perfectie vinden in de imperfectie, de perfectie in wat is.

Seminarie

Laatst waren wij op uitnodiging van DBM (Francine Heirbaut) op een seminarie van Grafologe Marie-Thérèse Christians.

Er kunnen ongeveer 360 codes in een handschrift geanalyseerd worden. Kan iedereen die een grafologische handleiding bezit aan grafologie doen?

Nee, je moet er toch een tiental jaar intensief mee bezig zijn om het echt goed te doen. Daarenboven is het niet iedereen gegeven. Ik ben er nu 24 jaar mee bezig, tot 14 uur per dag. Toch is het ook voor mij nog geen routine, elke mens heeft een unieke en zeer complexe persoonlijkheid, dus elke analyse is een nieuwe uitdaging.

Kunt u iemands geslacht of leeftijd uit een handschrift achterhalen?

Elke rechtgeaarde grafoloog zal je vertellen dat je het geslacht niet met 100% zekerheid kan ontwarren: iemands psychologisch en fysiek geslacht is niet noodzakelijk hetzelfde. Er zijn vrouwen met veel (mannelijke) animus en mannen met veel (vrouwelijke) anima. Ook leeftijd is een gegeven dat ik op voorhand nodig heb, bepaalde tekens zijn immers normaal bij oudere mensen en zorgwekkend bij jongeren. Bij ouderen merk je bijvoorbeeld een zekere energetische slijtage in het handschrift, indien je dit ook bij 20-ers of 30-ers aantreft, moet men zich afvragen of die persoon niet met een depressie kampt. Ik kan bijvoorbeeld ook uitvogelen of iemand overmatig drinkt.

U bent vice-voorzitter van de Vereniging van Belgische Beroepsgrafologen, waar ook opleidingen gegeven worden. Hoe gaat dit in zijn werk?

De opleiding van de Société Belge de Graphologie duurt 3,5 jaar en beslaat slechts 2 uur per week, maar je krijgt wel een pak huiswerk mee, waarmee je makkelijk 2 uur per dag zoet bent. Uiteindelijk moet je tijdens een schriftelijke proef een professionele en priv  tekst analyseren. Verder dient de aspirant-grafoloog nog te slagen voor een mondeling examen, een examen psychologie en een eindwerk.

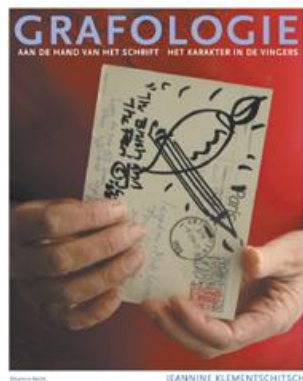
Wie quoteert dit examen? U spreekt van een wetenschap, maar er is toch geen objectieve toetssteen voorhanden?

Het schriftelijke examen wordt geëvalueerd door een groep van 4 tot 5 beroepsgrafologen, bij de mondelinge proef volstaat het oordeel van 3 grafologen. Helaas wordt het diploma niet erkend in België. In Frankrijk en Zwitserland is dat wel het geval en in Zurich, Munchen en Urbino wordt er zelfs grafologie gedoceerd aan de studenten psychologie op de universiteit. Ach, wij zijn een beetje de homeopaten van de psychologie. Een jonge arts staat meestal kritisch tegenover homeopathie, maar met het ouder worden gaat hij er meer waarde aan hechten. Psychologen hebben een gelijkaardige relatie met grafologie.

U bent stichtend directeur van het Kantoor voor Grafologische Studies, gespecialiseerd in het maken van analyses voor bedrijven, selectiebureaus en headhunters. Daarnaast houdt uw kantoor zich bezig met private expertises.

De eerste klanten waren natuurlijk het moeilijkst te overtuigen. Geleidelijk aan begon de tamtam zijn werk te doen en ging de bal aan het rollen. Verder ben ik goed gepositioneerd in de gouden gids. Ik spreek ook vaak op congressen waar nogal wat managers aanwezig zijn. Inmiddels tellen we vier medewerkers.

Via mondelinge rapportering doen we aan schifting van kandidaturen, aan uitgebreid grafologisch onderzoek en aan spoedanalyses. Voor een korte schriftelijke rapportering betaal je 3.500 frank, de duurdere vaktechnische evaluaties kosten ongeveer 10.000 frank. Voor sollicitatieanalyses geeft men mij op voorhand een beschrijving van het gewenste profiel, zo kan ik me focussen op de analyse van deze capaciteiten. Soms krijg ik geen functiebeschrijving en fungeren wij als een soort carrière kompas: in welke tak of omgeving zal de sollicitant het best gedijen? Daarom is het erg belangrijk dat ik de bedrijfscultuur van mijn klanten goed ken. (artikel gelezen uit vacature)

Prachtig boek om te lezen.

Grafologie - aan de hand van het schrift - het karakter in de vingers. (zie ook onze bibliotheek)

Eddy Claesen

Family Business Advisor - Mediator

Accountant - Tax Consultant

Kuilenstraat 16 • B-3600 Genk
tel.: +32 89 32 91 10 • fax: +32 89 32 91 19
eddy.claesen@claesen.be • www.claesen.be